

Leleplezték Ferdinánd király szobrát Szászvároson

A királyi család, a kormány tagjai és a pártvezérek jelenlétében hódoltak Ferdinánd király emlékének

Orăștie-Szászváros, november 18. (Az Új Kelet kiküldött tudósítójától). A kormányt és a vendégeket szállító kúlvonat reggel 7 órakor rohan be a városi állomásra. A miniszterelnök fényesen lakozott kocsijának egyik ablakában félrevonják a függönyt és Maniu profilja jelenik meg mögötte — de csak egy röpke pillanatra. Új mozdonyt csatolnak a vonathoz és 70 kilométeres sebességgel folytatjuk utunkat Szászváros felé, Ferdinánd király szobrát leplezik le ebben a háborúban megtepett, Erdély fejlődésének történeti památját minden ízében magánviselő. Az excellenciás uraknak a szalonkocsikban szolgálják fel a reggelit s így az étkezéskor csak a volt excellenciások, — a liberálistáknak delegátusai, dr. Lupu, és a sajtó munkásai foglalnak helyet. Lupu villásreggeli tart igényt és szőnyegen elégedetlen.

— Azt mondják, hogy nem fogok beszélni... Allítólag Mária királynő úgy óhajtja, hogy csak három beszéd hangozzék el. Hát azért teszem én tönkre két éjszakámat, hogy némán bámuljak a szoborra?

Előveszi zsebéből a legélt beszédet, szemével szeretetteljesen simítja régig a sorokat.

A szászvárosi állomás. A peronon friss homok, szőnyeg, frakkos és cillinderes urak, díszben öltözött katonatisztek. A lutheránus lelkész togapját mintha egy tízenyolcadik századbéli metszethől hívták volna életre. A notabilitások között külön csoportot alkotnak a zsidóság képviselői; dr. Fischer dévai főbíró, Goldmann és Schneeweis hitközségi elnökök. Maniu és a többi miniszterek a kocsijokban maradnak, csak Prezan tábormok szállnak el és Cihosky tábormok, hadügyminiszter, hogy a magasrangú katonatisztekkel eldiskuráljanak. A szászvárosi gázmű tisztjei el nem fojtott érdeklődéssel néznek fel az öszbevegülő, szállás Prezanra, aki katonai karrier anglétrájának ormáig jutott fel.

Várjuk a királyi vonatot. A környező hegyek ködkoronája szinte szemmel láthatólag foszlik el a semmibe s az állomási épület felett felragyog egy elcsélt őszi napsugár.

Tíz óra. Jelik a királyi vonatot. A polgármesternek ki hozzák tálcán a királyi családnak átnyújtandó kenyeret és ételt. Valaki észreveszi, hogy a kenyér el van szeletelve, holott a hagyományok szerint egész kenyeret kell a királyi családunknak prezentálni. Ideges megmozdulás támad. Hogy időközben mi történt, nem tudom, de tény az, hogy polgármester egy egész cipőt nyújtott át a vonat beérkezése után a királynőnek.

Amikor a királyi vonat befut, már az összes miniszterek felsorakoztak a peronon. A ragyogó, arannyal szegélyezett szalonkocsiból elsőnek Mária királynő száll le. Maniu lép eléje, mélyen hajbökölve hajol meg, hódolatteljesen csókol kezét a ragyogóan elejébe és nagyon szép özveggy királyi ének. Közvetlenül utána Erzsébet görgő exkirályné, Elena hercegnő, a királyi királyi anyja, majd az üde és fiatal Leana hercegnő szállnak le a kocsiból.

Közvetlenül utánuk Miklós régensherceg száll ki, majd Constantin Saranau, az új régens alacsony polgári arca jóvalis alakja tűnik fel a szalonkocsijában. A primár átnyújtja a királyi királynő letör belőle egy kocsikáját, miközben odaszól Maniunak: — Milyen szép idő van. Az időnek örül Ileana hercegnő is, aki a tisztakar hódolatteljes kézcsókjait teszi át, majd valamennyien beindulnak a városba, amelyet négy kilométeres feneketlen sárral bélelt ut választ az állomástól.

A városka tágos terének magaslati pontján áll a szobor, amely most a természeti színekkel összetett lepellel van beborítva. A szobor mellett sötétzöld girlandok díszítik a tribünt, amelyen a

királyi család tagjait foglalnak helyet. Balán, Erdély mitropolitája végzi el a szobor beszentelését, majd egy sneidig őrnagy leveszi a leplet a monumentumról. Lépcsőzetesen emelkedő kőkockák ormán áll Ferdinánd király bronzból kiöntött alakja. Balkezén kardját pihenteti, jobbát könnyedén maga elé emelve tartja és elnéz a messzeségbe. A szobor mellett egy alacsony, fekete-bajszos ember szorgoskodik és érdeklődik az újságírók iránt.

— Jonescu-Varo szobrász vagyok... Én csináltam a szobrot.

Balan metropolita, Artonovic ez-

redes a szoborállítási akció kezdeményezője beszélnek, majd a kormány nevében Vlad Aurél, a liberálisok képviselőjében Saveanu volt miniszter, végül Lupu, beszélnek. Cihosky tábormok beszéde zárja be a szónoklatot. Valamennyien annak szimbolikus jelentőségét méltatják, hogy Ferdinánd király első szobrát a megnagyobbított Romániának ezen a területén és abban a városban állítják fel, amely körül ádáz harcok dúltak.

Délben tizenkét órakor pazar pompában allegorikus menet vonul fel.

Egy órakor a kormány és a pártvezérek kíséretében az állomáshoz men-

Az erdélyi és a besszarábiai gondolat csoportja össze a kamarai alelnök választáson

A Stere csoport nyílt hadüzenetnek veszi, hogy Pelivanura és nem Codreanu adták az erdélyiek szavazatukat Vaida és Vlad Aurel „sztrájkolnak” míg nem likvidálják a Popovici affért

București-Bukarest, november 18. Jelenítettük, hogy a szombat délutáni kamarai alelnökválasztást nem lehetett véglegesen lezárni, mert két alelnöki helyre balotázst rendeltek el. E választás mögött egy igen súlyos konfliktus húzódik meg, amely a besszarábiai és erdélyi kormánypárti képviselők között robbant ki s amelynek valószínűleg még súlyos következményei lesznek. A kamara egyik alelnöki tisztségét tradicionálisan egy besszarábiai képviselővel szoktak betölteni. Az erdélyi képviselők erre a helyre Pelivan professzort jelölték, ami nyílt tüntetés volt Stere és pártja ellen. Tudvalevő ugyanis, hogy a multheti besszarábiai pártkonferencián Pelivan a pártfegyelem megsértése miatt kizárták a csoportból. A Stere-csoport jelöltje Codreanu volt. A

szombati választáson Pelivan 91, Codreanu pedig 82 szavazatot kapott. Mint hogy még több jelöltré is esett szavazat, így egyik sem kapta meg az abszolút többséget és emiatt szerdán pótválasztásra kerül sor. A besszarábiaiak rendkívül izgatottan tárgyalják az esetet és az erdélyiek részéről nyílt hadüzenetnek tekintik, hogy a besszarábiai alelnökséget nem a besszarábiaiak kívánása szerint akarják betölteni. Emiatt a kormánypárt besszarábiai képviselői holnap küldöttségként jelennek meg Maniu előtt, ahol tiltakozásukat fogják bejelenteni az esemény miatt. Beavatott helyről nyert információ szerint, a besszarábiai csoport ezzel kapcsolatban egyenes ultimátumot fog intézni Maniuhoz, hogy az utóbbi időben

nek. A királyi familia, — program szerint egy óra tíz perckor visszatért a fővárosba.

A miniszterek és a vendégek a Central szállóba térnek vissza, amelynek nagytermében háromszáz terítéses bankett várja őket. Maniu az első felszólaló, aki Mihály király egészségére üríti poharát. Midőn a második toaszt Maniu üdvére hangzik el, Lepadatu, Saveanu és Dumitriu volt miniszterek, a liberális párt volt reprezentánsai észrevétlenül felállnak az asztal mellől és eltávoznak. Valaki megkérdezi Luputól, hogy mit szól ehhez. Lupu egy Lnem épen hízolgó jelzőt rögtönöz számukra, majd hozzátesszi.

— Csak nem fogom ezt a jó bankettet itt hagyni.

Hat óra 35 perckor a kormányt a vendégeket és a sajtót szállító kúlvonat elhagyta Szászvárost.

Kasztner Rezső.

Nap-nap után szenvedélyes viták vannak az angol alsóházban Palesztina miatt

Lunn gyarmatiügyi államtitkár leszögezte, hogy légből kapott koholmány, mintha a zsidók az arab szent helyeket megtámadták volna. Az arab-barát angol képviselők fanasztikus rágalmait a cionistákról

London, november 19. A palesztinai zavargások kirobbanása óta alig mult el nap, hogy az angol parlamentben szenvedélyes viták keretében ne tárgyalják a palesztinai eseményeket. Az arab végrehajtó bizottságnak sikerült az alsóház egy-két prononszirozottan antiszemita tagját megnyerni az arabok ügyének, ezek a legfantasztikusabb interpellációkkal árasztják el a gyarmatiügyi államtitkárt. Természetesen a cionista barát képviselők szintén gondoskodnak róla, hogy a kormány legyen mit felelnie az ellenkező irányból feltett kérdésekre. Az alsóház tegnapi ülésén Howard Bury ezredes, az ismert antiszemita képviselő interpellálta meg, William Lunn gyarmatiügyi államtitkárt arra nézve, hogy módjában áll-e felvilágosítást adni azokról a rombolásokról és károkról, amelyeket a zsidók az arab szenthelyeken elkövettek.

Lunn államtitkár a leghatározottabban kijelentette, hogy teljesen légből kapott koholmányok azok a hírek, amelyek szerint a zsidók megtámadták volna az arab szent helyeket.

Howard Bury: Tudja-e Lunn ur, hogy a próféta tanítványának szentélyét kirabolták és a Koránt elpusztították?

Winterton gróf képviselő napirendi indítványt tesz, hogy várják be a Palesztinában működő angol parlamenti vizsgálóbizottság jelentését és addig ne tárgyalják a palesztinai ügyeket.

Lunn államtitkár hozzájárul a javaslat-hoz és kéri az alsóházat annak elfogadására.

Ormsby-Gore őrnagy, volt gyarmatiügyi államtitkár, az ismert cionistabarát azt kéri Lunn államtitkártól, hogy megtette-e a szükséges lépéseket, hogy az olyan tendenciózus állhíreket, mint amilyen-

eket Howard Bury ezredes hangoztatott azelőtt és amelyek igen gyakran károkat okozhatnak, ne lehessen büntetlenül terjeszteni.

Howard Bury ezredes felgrik helyéről és ezt kiálja: „Hajlandó vagyok fényképfelvételeket bemutatni a próféta tanítványának sírjáról és a szent épületről, amelyek bizonyítékként szolgálhatnak arra, hogy az általam közölt hírek megfelelnek a valóságnak.

Howard Bury ezredes után kérdést intéz az államtitkárhoz, tudja-e, hogy a Sirkalak fala az előtte fekvő aszfaltozott földszávon együtt a muzulmán hitközség abszolút tulajdonát képezi és hogy asztalok, székek felállítására megbolygatja a statusquot és komoly veszedelmeket okozhat.

Lunn államtitkár: Felhívom Howard Bury ur figyelmét arra a Fehér Könyvre, amelyet az angol kormány a Szentfal ügyében kiadott és amely provizórikusan oldja meg ezt a kérdést. Magam is azon a véleményem vagyok, hogy a Szentfal ügye a legrövidebb időn belül végérvényesen elintézendő s a kormány nem-sokára pontot fog tenni a kérdésre.

Wardlaw-Milne képviselő kéri, hogy szándékában áll-e a kormánynak az arab jogait tiszteletben tartani és ebben a tekintetben tiszta helyzetet teremteni.

William Lunn: A kormány kijelentette, hogy a Balfour-deklaráció alapján áll, ami egyben azt is jelenti, hogy semmi intézkedést nem fog tenni Palesztinában, ami az arabok polgári és vallási jogait korlátozná.

Sir Arhivald Sinclair őrnagy azt kéri az államtitkártól, miért kobozták el a zsidó kolóniák fegyverraktárát és hogy ezzel szemben milyen intézkedéseket tettek a kolóniák védelmére?

Willim Lunn: A fegyverraktárak feloszlá-

többször előfordult besszarábiaellenes magatartást a kormány leintse.

Politikai körökben erősen tartja magát a hír, hogy Vaida belügyminiszter betegszabadságának színtén politikai háttere van. E hírek szerint, Vaida még mindig nem békült meg a gondolattal, hogy Popovici pénzügyminiszter kitessékelték a kormányból azon a címen, mert Sarateanu régens sógora. Vaida teljes elégtételt követel Popovici számára. Ugyanezen információ szerint Vlad Aurel szolidárisnak vallotta magát Vaidával és bár elfogadta a kereskedelemügyi tárcát, nemskára ő is szabadságra megy és mindaddig nem fogja átvenni hivatala vezetését, amíg a Popovici-affér véglegesen rendezve nincsen.

tása még a zavargások előtt történt, mert palesztinai hatóságok úgy látták, hogy az ott lévő haderő elegendő a kolóniák védelmére. Egyébként nem az összes kolóniáktól vették el a fegyvereket, mert a mostani zavargások idején tizenhat-tizenhét kolónia még birtokában volt a fegyverraktároknak, melyeket igénybe is vettek. A kolóniák védelmére vonatkozólag a főkormánybiztos meg fogja tenni a szükséges intézkedéseket.

Hopkins őrnagy kéri, miért tiltották be a „Dawar” című héber munkáslap megjelenését.

William Lunn: Erről a lapbetiltásról még nem érkezett meg a főkormányzó jelentése. Minden ilyen természetű intézkedésért a főkormányzó felelős. A lapnak jogában áll a főkormányzói intézkedés ellen a londoni gyarmatiügyi államtitkárhoz felebbezni.

Park Szálloda

Timisoara-Temesvár Strada Gareí (Vasut-ucca) 2. sz. - Telefon 7-50

BÉRLŐ:
Burger Lajos

A pályaudvar közvetlen közelében a modern követelményeknek teljesen átalakított

Park Szálloda

az összes regáti, erdélyi és bánáti nagykereskedők, kereskedők és utazók találkozó helye. Családi kényelemmel berendezett, kifogástalan, tiszta szobák, fürdőszobák-szobák, elsőrendű étterem. Interurban telefon, fodrász műhely, Safe és stb.

Mérsékelt alacsony árak!
Pontos kiszolgálás!

Stramerék vendégjátékai Kolozsváron

Stramer színtársulata szombaton este az Eritómunkások Székházában vendég-szerepelt ismét. Bemutatták H. Steinberg, a legismertebb amerikai jiddisszerző egyik művét. A hatóságok darabban — In Nomen von Gott, — a zsidó patrius vonul fel minden nemes vonalával, de fonákjával is: göggyével, kibírhatalan pózolásával, csunya jellemvonásaival. A darabnak elmosódó és bizonytalan karaktereibe Stramer rendezői készsége igaz életet varázsol. A darabban Stramer nébelső, mély érzésvilága művészi teljességében pompázott, szép és igaz zsidó asszony volt, magával ragadó, elbűvölő. Az emberiség és szenvedés izzó érzéseiben felmagasztosult nőembert ábrázolta. Mellette Stramer Salamon tünt ki egy gazdag világi szerepében. Értett hozzá, hogyan adjon külön karaktert a művészi hajlamu fiatalabbnak, aki gazdagságának rabja. Az első felvonás vigjáték-jeleneteiben Zelniker mint szabócska, Szegall mint sadchen tünt ki. Feldbaum ezuttal is kitűnően táncolt és mókázott. Minden dícséretet megérdemelt Glattsteinné-asszony átértett alakításával.

Vasárnap délután J. Gordin: „Idiota“-ja ment szokatlan siker mellett. A címszerepben S. Stramer játszott mély átérzéssel, színesen, részvételteljesen. Az idióta hugát Stramer né játszott, akit férje mellett hosszas és tüntető tapsokkal honorált a szépszámu közönség. Este egy figyelemreméltó zenésdrámában mutatkozott be az együttes. A Lilien „A szerelem láncai“ című négy felvonásosban játszottak. Szociális probléma gördül fel ebben a darabban. Egy gazdag és fiatal ruhagyáros, családostól szerelmes, a halál torkából kiment egy leányt és dühös göggyében haladéktalanul feleségül veszi. Másfelől ott áll a szerelme, aki azonban uton-útfélen megcsalja, csapodár természet, ki már majdnem győzedelmeskedik, míg végre a negyedik felvonásban (a legszerencsésebb színpadi megoldások egyike) egy plauzibilis véletlen teljesen magára eszmélteti a darab hőst és a végén mégis a tisztesség, a szeretet és a szív diadalmaskodik. A nőszereplők közül Stramer né asszony, mint Mirjam Erlich aratott igaz, szívekből fakadó sikereket és Bella szerepében a fiatal Cilly Bell talála el a ravasz, kétszínű nő hangját. Szegall és Rabbinovitzné asszony öregecskék szerepében nyújtottak élvezetes játékokat, Zelniker mint komikus pompás volt, ugyancsak Feldbaum és Glattsteinné asszony. Stramer a főszerepben elegáns, disztigált volt és kitűnően énekelt. Blind Aranka finom, diszkret játékaival, Bell Adolf pedig intrikus szerepében volt igen jó. A közönség a negyedik felvonás után felállva, percekig tapsolva ünnepelte a kitűnő együttest.

Hétfőn este Jákob Gordinnak az „Idiota“ című négyfelvonásosát játszották. Ebben a darabban a Stramer házaspár, Zelniker, Rabbinovitzné asszony, Szegall, Bell és Blind Aranka jutottak erősebb szerepekhez. sz. i.

Bucharint is kizárták a kommunistapárt központi végrehajtó-bizottságából

Páris, nov. 18. Moszkvai jelentés szerint a kommunistapárt központi végrehajtó-bizottsága tegnapi ülésén kizárta a bizottság tagjai sorából Bucharint.

Értesítés!

Megnyílt Bukarestben a főváros központjában a

hotel VENETIA

Str. Pictor Grigorescu 12 sz.
A királyi palota mögött. — Bejárat a
Calea Victoriei

100 modern berendezésű szobával,
központi fűtés, minden szobában
hied- és melegvíz. Lift fürdő és
telefon áll a vendégek rendelkezésé-
re. Nagyon előnyös árak. Utazó
a tarifából 25% rabatot élveznek.
Tisztelettel:

„Venetia-szálloda“ vezetésé-
Moisescu tulajdonos

Ma hirdeti ki a fegyelmi bíróság ítéletét Milozi vezértitkár ügyében, aki véresre verte Saul Solomont

București-Bukarest, november 18. Ma délelőtt tartotta meg tárgyalását az a fegyelmi bizottság, amelyet a kormány a bukaresti rendőrségen történt brutális lövöldözés ügyében tüzött ki. Még emlíkeztet, hogy néhány héttel ezelőtt a Vaida belügyminiszter ellen elkövetett merénylet kapcsoltában letartóztatták Saul Salamon nevű jászfiatalt emberi bünrészesség címén, akit a bukaresti rendőrprefektúrán Milozi rendőrprefektusi vezértitkár, valamint Pa-

nova komiszár középkori borzalmassággal megkínóztak.

A fegyelmi bizottság elnöke Radovici tanácsos volt, tagjai pedig Marinescu belügyi államtitkár, Ionescu belügyi vezérigazgató és Bianu Jenő voltak. A vádat Calugarianu rendőrségi vezérinspektor képviselte, aki teljes hűséggel tárta fel azokat a borzalmakat, amelyek a bukaresti rendőrprefektúra pincéjében lezajlottak, majd emondotta, miként akadályozta meg Milozi vezér-

titkár, hogy a kórházba átszállított Saul Salamon érintkezésbe lépessen a külvilággal. A bizottság számos tanut hallgatott ki, akik egybehangzóan a bünrész tisztségviselő ellen vallottak.

A fegyelmi bizottság ítéletét holnap hirdetik ki. A bukaresti lapok azon a véleményen vannak, hogy a legenyhébb büntetés, amelyet a bizottság a brutális tisztségviselő ellen kimondhat, az állásukból való elmozdítás lehet.

A düsseldorfi tömeggyilkos újabb levelet intézett egy laphoz, amelyben bejelenti legközelebbi gyilkosságának helyét és idejét

Berlin, november 18. A düsseldorfi tömeggyilkos újabb levelet intézett egyik lap szerkesztőségéhez, melyben bejelenti, hogy utolsó gyilkosságát a Köln melletti Langenfeldben fogja elkövetni. A gonoszlevélhez térképet mellékel újabb

készülő gonosztette színhelyéről. A rendőrség megállapította, hogy a merénylet valószínűleg egy fiatal leány ellen irányul, akit két évvel ezelőtt valaki izben már meg akart mérgezni. A rendőrség felkészülten várja a bekövetkező eseményeket.

A francia kormány elfogadta az angol kormány meghívását a londoni tengeré- szeti konferenciára

Briand vezeti a francia delegációt a konferenciára

Páris, november 18. A kormány elfogadta az angol kormánynak a londoni tengerészeti konferenciára január 21-re szóló meghívását. A londoni konferenciára a francia delegációt beavatottak szerint Briand vezeti, de valószínű, hogy Tardieu is időt szakít magának arra, hogy a konferencia ülésén részt vehessen.

A miniszterelnök egyébként tegnap meghallgatta a Banque de France vezetőit, akik a baden-badeni tárgyalásokról számoltak be, majd fogadta a bolgár miniszterelnököt, akit rá akart beszélni, hogy Bulgária fogadja el a keleti jóvátételi konferenciának Bulgária fizetéseiére vonatkozó tervezetét.

A nemzeti forradalmi párt jelöltje győ- zött a mexikói elnökválasztáson

Az utolsó választási napon is harminc súlyos sebesültje volt a mexikói választási harcoknak

Newyork, november 18. Mexico-Cityből jelentik az Associated Pressnek: Calles volt köztársasági elnök tegnap kijelentette, hogy a nemzeti forradalmi párt elnökjelöltje Ortiz Rubio az elnökválasztáson 1 millió 350 ezer szavazatot kapott és győzött. Az ország több városában az utolsó választási napon is több helyütt voltak véres összetűzések az ellenpártok szavazói között, melyeket a katonaság közbelépése likvidált.

A newyorki lapok közlése szerint az elnökválasztással kapcsolatos zavargásoknak az egész ország területén az utolsó választási napon is legkevesebb tizenöt halottja és harminc súlyos sebesültje volt. A fővárosban a hatalmas tömeget erősen felkészült milícia tartotta sakkban s ezért a zavargás a fővárosban jelentéktelenebb volt, mint Cecliban, ahol a szemben álló politikai ellenfelek még a milícia sortűzére sem hagyták abba a közelharcot.

Folynak az előkészületek a Zeppelin északsarki utjára

Negyvenhatan vesznek részt az expedícióban

Koppenhágából jelentik: A Graf Zeppelin jövő évi északsarki utjára megkezdődtek a végleges előkészületek. Osloban a napokban tárgyalások folytak, amelyekben norvég részről Nansen és Swerdrup is részt vett és utóbbi a Politikenben most érdekes közléseket tett a megbeszélésekről.

Eszerint az északsarki repülésen negyvenhatan vesznek részt, köztük tizenkét tudós, két újságíró és egy fotóriporter. Részt vesz az expedícióban természetesen Nansen és Swerdrup is. A Graf Zeppelin március 1 én indul el Friedrichshafenből Tomsöbe, ahol csak annyi ideig tartózkodik, hogy gondoskodhassék a kávé és egyéb anyagok kellő utánpótlásáról. Innen három repülőutat tesznek. Az első ut az alaskai Fairbanksba irányul, ahonnan a Jeges-tenger központi részét fogják átrepülni s innen pedig visszatérnek Tomsöbe.

Az egyes repülések négy-négy napig fognak tartani s az expedíció egész időtartamát négy héttel állapították meg. A tudományos műszerek elhelyezése érdekében a Graf Zeppelinnek néhány változtatást kellett tenni, mert a műszerek egy részét szilárdan is be kell építeni. Ezek a munkálatok már meg is kezdődtek. A tudományos felszerelésen és az élelmiszereken kívül a legénység minden egyes tagja sarkvidéki ruházatot kap.

A Graf Zeppelin északsarki utjának összes költségei egy millió dán koronát tesznek ki. Ennek az összegnek négy-ötöd részét az újságokkal kötött szerződések fedezik. A Graf Zeppelinnél ugyanis csak azoknak az újságoknak adnak le jelentést, amelyek ezekre előfizettek.

Friedrichshafeni jelentés szerint a Graf Zeppelin péntek délelőtt néhány óras próbatúra indult, amely a léghajónak ebben az év-

ben az utolsó útja és a motorok és gépek az évi utolsó átvizsgálására szolgál. A pénteki próbaut egyszerszint jubileuma is volt a Graf Zeppelinnak, mert ekkor szállott fel ötvenéves a Friedrichshafeni repülőteréről.

A keletkínai hadszínterben az orosz repülők bombái levegőbe röptek egy kínai katonavonaton

London, november 19. A keletkínai hadszínter újra megélnéül. Moszkvai jelentés szerint a kínaiak támadást intéztek Podgranicakjánál az orosz előőrsök ellen, de a támadás nem sikerült s azt a török vérsüket, hogy orosz területre lépjenek, meghusították. Az Amur felső folyásán mentén a kínai tüzérség erőteljesen ágyúzta az orosz állásokat. A Reuter távirati iroda tudósítja azt jelenti, hogy a kínaiak a mandzsu határvonalak mentén nagyarányú csapatmozdulatokat hajtottak végre s újabb erőket összpontosítottak a határ felvonult haderők megerősítésére.

London, nov. 18. Charbinból jelentik a lapoknak, hogy az oroszok repülőterekenysége a keletkínai határvonalon újra megélnéül. Hét bombavető repülőgéppodgranicakjától száz mérföldre keletre harminc bombát dobott le. A bombázásnak az volt a célja, hogy a napokban készült kínai hadi repülőteret és annak felépítményeit elpusztítsák.

A japán sajtó szerint az orosz repülőgépeket el is érték. Tókiói jelentés a bombázás újabb pusztításairól is tudnak. Eszerint az orosz repülők bombázták egy hadianyagot szállító katonavonatot és a környéken mindenütt hatalmas veszteségeket okoztak a csapatok és a kínai polgári lakosság körében.

Egy budapesti ügyvédet és egy főszerkesztőt 3-3 évi fegyházra ítélt a magyar bíróság, mert azok részrehajlással vádoltak meg egy vizsgálóbíró

Budapest, november 18. A törvényszék büntető tanácsa három-három évi fegyházbüntetéssel sújtotta Darvai János ügyvédet és Hatz Vilmos dr. főszerkesztőt, akik 1925-ben Zabrák Jenő dr. győztes vizsgálóbíró részrehajlással vádolták meg. A hamis vád miatt elítélt két vádlott ellen az ügyész a büntetés súlyosságára tekintettel a letartóztatást javasolta, az ügyvédet és Hatz Vilmos dr. a vádlottak és védőik az ítélet és a letartóztatás végzés ellen felelkezéssel éltek.

Legelterjedtebb, legjobban bevezetett, hangnélküli, könnyűjárású gépirónok kedvence a masszív

ROYAL

irógépek.

Képvisellete
Mechanika

Halász Boriska, Tárgul-Mures

— Ha nem látta, hiába dicsőítjük megvetté, Ön fogja dicsőíteni a Das Jüdische Magazin képes zsidó magazint. Előfizetése díja egész évre 520, félévre 260 lej. Romániai főelárusítója: Uj Kelet könyvosztály

Salon

— A Sa-
tunk —
— En bet-
kinmaradt
az imént
kot. Hogy
dinak, a
leli nekem
vo lt.

Kámpink
hogy Wál-
tanu határ
lel. Elmon-
csodálkozo-
tésén.

Torrés ha-
senek egy-
val majd

— A táb-
szére — m-
Most csak
akárom ki-
bomok két
bíró előtt,

tehát közve-
soha emlité-
— Azzal
mondja a t-
a gyilkossá-
voitak erre
lenttem k-
róla beszélt

Arról a m-
megjelent, o-
lapítani, he-
már dülőfé-
nagy része
összecsapás-
védelem kö-
— Látja, a

res — ez a
tes feleltés-
gem is. Cs-
hogy ha Ön
dint azzal,

ságban, —
Először is
is az Ön f-
volt szó. E

1926 augus-
lenet: Sápov-
képet készít-
hogy szerel-
din két cikk-
a tábornok

temberében,
bomok ur
Ugyebár m-
a mese: W-
Cseka, M-

A másik old-
rátságot a
Nem mondt-
kroki?...

Torres kiv-
kinek megm-
Nevet, ámb-
radt.

— E-
k-

Pár perces
hogy hallgas-
professzort,
lyamán el ak-

A nagy fr-
erős benyom-
különböztet-
ajklejtését. Ig-

aki felelősség-
datában van.

— Esküdt
jöttem, hogy

az 1917—192-
romjairól Uk-
rok mutatni a

chológiai mo-
— Semmi k-

az események
serégnék a

Petljura tábo-
állott.

— En hisz-

pogrom Szon-
végrehajtva l-

mandója alva-
totta katonáit

Salom Schwarcbart naplója

Egy francia tudós tanúságot tesz Schwarcbart mellett

Fordította: Schön Dezső

— A Saint Michel buleváron haladtunk — mondja tovább a tábornok. — En betértem egy sütődébe, Wáládin kimaradt. A sütődében hallom, hogy az imént megöltek egy orosz tábornokot. Hogy kijöttem, elmondom Wáládinak, amit hallottam, erre ő azt feleli nekem: Ez biztosan Petljura volt.

Kámpinky még megkérdi a tanutól, hogy Wáládin tényleg bolsevista-e. A tanu határozott gesztus kíséretében felel. Elmondja még azt is, hogy roppant csodálkozott akkor a Wáládin kijelentésén.

Torrés hagyja egy darabig, hadd építsenek egy nagy kártyavárat, két szóval majd lerombolja ő azt.

A tábornok vallomásának első részére — mondja Torrés — még rátérek. Most csak legnagyobb csodálkozásomat akarom kifejezni afelől, hogy a tábornok kétszer jelent meg a vizsgálóbíró előtt, legelőszörben 1926 július 20-án tehát közvetlenül a gyilkosság után, de soha említést sem tett Wáládiról.

Azzal gyanúsítottam Wáládiról — mondja a tábornok — hogy bűnrészes a gyilkosságnak. Nekem azonban nem voltak erre kellő bizonyítékaim, ezért jelentetem ki, hogy csak később fogok róla beszélni.

Arról a mosolyról, mely Torrés ajkán megjelent, csalhatatlanul meglehetett átlátni, hogy a tábornok kártyavára már dűlőfőiben is van. A hallgatóság nagy része abban a reményben, hogy összecsapásra kerül a sor a vád és a védelem között, — feláll.

— Látja, tábornok ur — mondja Torrés — ez nagyon szép. Ez az épület feltevéis szinte kísértésbe hozott engem is. Csak azt nem bírom felfogni, hogy ha Ön tényleg gyanúsította Wáládiról azzal, hogy része van a gyilkosságban, — miért nem szakított vele?

Először is mint gyilkossal, másodsorban is az Ön főnökéről és parancsokról volt szó. E helyett mit tett Ön? — 1926 augusztus van. Gyönyörű egy jelenet: Sápowl és Wáládin közös fényképet készítenek. Az ember azt hinné, hogy szerelmeseik. És tovább: Wáládin két cikket írt. Az egyik megjelent a tábornok ur lapjában, — 1926 szeptemberében, a másik meg később tábornok ur öccsének prágai lapjában. Ugyebár már kezd is érdekes lenni a mese: Wáládin — bolsevista, Cseka, Moszkva, gyilkosság... A másik oldalon meg fénykép, barátságosan, szeretetteljesen... Nem mondtam, hogy ez egy kész kromi?...
Torrés kiveszi a fényképet, mindenkinek megmutatja. A közönség nevet. Nevet, ámbár mindenki nagyon fáradt.

Egy francia tudós tanúvallomása.

Pár perces szünet után kéri Torrés, hogy hallgassák előbb ki Lonzséven professzort, mert még a mai nap folyamán el akar utazni.

A nagy francia tudós megjelenése erős benyomást kelt. Az esküdtek megkülönböztetett figyelemmel kísérik az ajklejtését. Így csak az képes beszélni, aki felelősségének és autoritásának tudatában van.

— Esküdt urak! — mondja — azért jöttem, hogy kimondjam véleményemet az 1917—1920-as évek borzalmas pogromjairól Ukrajnában, s egyben rá akarok mutatni a vádlott Schwarcbart pszichológiai motívumaira is.

— Semmi kétség nem fér ahhoz, hogy az események nagyrészt annak a hadserégnek a rovására kell írni, mely Petljura tábornok kommandója alatt állott.

— Én hiszem, hogy a proskurowi pogrom Szomoszenká parancsára lett végrehajtva. Ez a hetman Petljura kommandója alatt állott. Szomoszenká uszította katonáit.

Ilyen feltételek mellett a felelősség a vezetőkre esik.

— Érthető, hogy a vezetők proklamációk útján arra törekedtek, hogy elhárítsák magukról a felelősséget — de tetteik és a proklamációk között óriási mélység tátongott! —; alantasait nem büntette meg; — a felelősség tehát reá járul.

A pogromok olyan büntettek, melyeket egy nemzetközi igazságszolgálatnak kellett volna, hogy megtoroljon. De sajnos, ez nem történt meg.

Ez az ember, aki itt ül ma a vádlottak padján, várta az igazságot. Ennek az érzésnek ő különben tanujelét adta a háború alatt azzal, hogy önkéntesen belépett a hadseregbe. Az igazság nem jött. En megértem Schwarcbart lelkiállapotát. — Várta az igazságot, de hogy készt — ő maga képviselte azt.

... Mennyire lelkemből lelkendeznek a nagy tudós szavai! Mert ha van egy megszervezett nemzetközi igazságszolgálati intézmény, vajjon a vádlottak padján ülök én ma? Miért nem akarok még mindig megérteni? Petljura hadvezér volt, benne láttam a felelősség szimbólumát, elítéltem. Punktum. Minek akkor ez a sok herce-hurca? Minek?...

Franciaország negyvennégy évig várt a bosszúval — en csupán nyolcig.

Kámpinky tompítani igyekszik azt a hatást, amit a professzor szavai tettek. Előbb bókol a tudósnak, de amiódön látja, hogy ezzel nem fog sokra menni, elcsodálkozik azon, hogy egy ilyen nagy tudós úgy beszél Petljura teifelelőségéről, mint egy utcakölyök.

A tudós higgadt, nem zökkenti őt ki nyugodtságból semmi. Kijelenti újból, hogy Szomoszenká volt a proskurowi pogrom megszervezője. De büntetés helyett — üdölni küldték. Szabadságot kapott, hogy kiközéje magát egy nem épen tiszteséges bajból.

De Kámpinky ezek után is támad. Egyik rohamot a másik után intézi. Ő tanukkal akarja bizonyítani, hogy Szomoszenkát megbüntették.

— És hol van erről a parancs? — kérdi Torrés.

— A tanuk igazolni fognak egy szóbeli parancsot, — adja Kámpinky válasza.

— Csak nem akarja azt, kollega ur — kérdi Torrés —, hogy Lonzséven professzor tudjon a szóbeli parancsokról?

Torrés kérdését falrengető kacagás veti. Az ügyvédek tapsolnak. Mindenki örül. Jókör-jött és szerencsés éle volt ez. A hangulat felhagyott merevségéből. Kámpinky még egyetlennegy kísérelésre határozta el magát. A tudóshoz fordul és kérdi:

— És gondolja, professzor ur, hogy egy hadvezér felelős egy hétesztendő bosszu erejéig?

Erre a kérdésre már nekem kellett felelni.

— Franciaország — mondom — negyvennégy évig várt, míg megboszulhatta magát Elzász-Lotharingiáért, — én csupán nyolc évig vártam.

Számítottam arra, hogy Kámpinky felelni fog. Ezek szerint — fogja kimutatni — az összes politikai emigránsok le kell hogy gyilkolják egymást. De hallgat. A következő tanu ugylátszik egészen leköti.

A miniszterelnök ur személyesen...

A Petljura-kormány volt miniszterelnöke következik. Prokopovics. Szerkesztője a párisi ukránnyelvű lapnak, a „Tribuz”-nak.

Hogy eléje vágjon minden mesének, az ügyész rögtön felteszi a konkrét kérdést:

— Meg tudná mondani, kit löttek agyon büntetésből pogromokért?

— Nem tudom, ügyész ur, — mondja a tanu. 1920 május havától voltam miniszterelnök, de ez egész idő alatt nem is láttam Petljurát.

— Zsitomir, Proskurow, Pelcsinról nem tud semmit? — kérdi Torrés hevesen. — Milyen miniszterelnök maga, ha nem tud semmit és semmiről?

A tanu gondolkodik egy percig, azután fejszóvalva jegyzi meg:

— En az egész pogromról csak dokumentumokból és ennek irodalmából értesültem.

„Irodalom!” — szakítja félbe Torrés. — Ismerjük azokat a dokumentumokat. Ismeri azokat mindenki. Véresek.

Az ügyész kérdésére kijelenti azután a tanu, hogy Petljura az ő lapjában nem uszított soha pogromokra. Petljura álnévvvel írt, de csak bolsevistaellenes írásokat közölt Prokopovics tőle.

Torrés kollekciójában mindent kapható.

A vizsgálat másfél esztendejét alapo-

san kihasználta Torrés. Az ő kollekciójában minden kapható. A legcsodálatosabb mindebben az, hogy kéznél van a legjelentéktelenebbnek látszó cédula is. Most is kivessen néhány kivágtott ujságcikket. Prokopovicshoz fordul:

— Miniszterelnök ur! — mondja. (Alig hogy kiejti a szót, rengek a terem falai a nevetéstől). — Felolvasok Önnek néhány cikket. Ezeket Petljura halála előtt pár héttel írta.

A cikkek a jólismert tónusban vannak megírva. Minden szavuk uszítás. A szerző örömmel állapítja meg, hogy a zsidó-gyűlölet napról-napra növekedőben van. Ugy a falvakban, mint a katonaság között. Így is kell annak lenni.

Mig Torrés felolvassa az antiszemita cikkeket, a szerkesztő ur kismördül. Mindenre el lehetett készülvé, csak épen erre nem...

Rövidzárlat miatt égett le a kolozsvári Bischitz-féle textilüzlet

A kár két millió lej, amely biztosítás útján megtérül

Cluj-Kolozsvár, november 18. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Ferenc József-ut 40. szám alatt lévő Bischitz textil-nagykereskedő cég üzletében vasárnap reggel hat óraker tüz pusztított. A ház lakói a hajnali órákban észrevették, hogy a Bischitz féle raktár egyik helyiségéből sűrű és fojtó füst gomolyog ki. Rövid idő múlva az egész ház talpon volt. A lezárt ajtók mögül, egyre fenyegetőbben törtek elő füstoszlopok. A lakók között nagy pánik keletkezett, a tűz szomszédságában lakók már hozzáfogtak ingóságai mentéséhez, amikor a helyszínére érkezett a tüzoltóság. A lezárt ajtókat rövidesen felfeszítették, azonban az ottási munkálatokat nagyon akadályozta az a sűrű, nehézszerű füst, amelyet a raktárban felhalmozott gyapjúárak égése okozott. Gázmaszkokkal felszerelve, hatoltak be a tüzoltók az üzlet helyiségbe. Az ottási munkálatok meglehetősen rendszertelenül indultak meg. Az első pillanatokban a füst miatt nem sikerült megállapítani a tűz helyét s a működésbe hozott fecskendők sugara nem is az égő árut, hanem a felhalmozott és teljesen sértetlen textilcikkék érték. Másfél óras megfeszített munka után sikerült a tüzet eloltani és a fecskendők működését

beszűntetni. A füst már elszállt s a reggeli órákban a maga teljes egészében láthatóvá vált a pusztulásnak teljes képe, amelyet egyrészt a tűz, részint pedig a tüzoltók tüzfecskendői okoztak. Az üzlethelyiségben felhalmozott árurészlet ugyszólván teljesen tönkrement.

Reggel nyolc óraker kiszállt a helyszínére a rendőrség, a tüz okának megállapítására. Az eddigi nyomozás megállapította, hogy a tüzet hirtelen rövidzárlat okozta. A kipattanó szikre belékapott a biztosíték mellett lévő gyapjuba, amely azonnal lángalobbant. Az első hírek 6—8 millió lejes károkról beszéltek. Ezzel szemben a hivatalos vizsgálat során megállapítást nyert, hogy ezek a számok a tényleges kárt a ténylegesnél jóval túlzottabban tüntették fel. A leltározás ma még ugyan folyik, de már eddig megállapítható, hogy a tüz által okozott kár a kétmillió lejt nem haladja meg. A Bischitz cégen kívül a kármegállapításánál érdekelve van a marosvásárhelyi Rosenfeld cég is, amelynek nagyobb mennyiségű bizományi áruja volt Bischitznél felhalmozva. A kár teljes egészében biztosítás útján megtérül.

ítéletét
resre
át szállított Saul
lépessen a kül-
számos tanut hall-
hangzóan a bűnös
ottak.
ig itéletét holnap
esti lapok azon a
hogy a legenyhébb
bizottság a brun-
kimondhat, az
zditás lehet.
motorok és gépek ez
szolgál. A pénteki
bileuma is volt a Graf
szállott fel ötvened-
repülőteréről.
intéren az orosz
vegőbe röpitettek
tonavonatot
19. A keletkínai
énkült. Moszkvai je-
k támadást intéztek
prosz előőrök ellen,
terült s azt a törek-
területre lépjenek,
Amur felső folyása
g erőteljesen ágyuzta
Reuter távirati iroda
hogy a kínaiak a
mentés nagyarányu
hajítottak végre a
atosítottak a határ-
egerősítésére.
Charbinból jelentik a
oroszok repülőteré-
i határvonalon új-
ombavető repülőgép-
a mértföldre keletre
bott le. A bombázás-
hogy a napokban a
repülőteret és annak
titsák.
int az orosz repülő-
Tókiói jelentések
pusztításairól is tud-
osz repülők bombá-
a a levegőbe röpitet-
szállító katonavon-
mindenütt hatalmas
k a csapatok és a kín-
ben.
ügyvédet és egy-
3 evi fegyháza-
roság, mert az ő-
ádoltak meg egy-
ló-bíró
er 18. A törvényszék
rom-három évi fegy-
tta Darvai János dr.
mos dr. főszekerestől
brák Jenő dr. győ-
ajlással vádolták meg
elítelt két vádlott me-
tetés súlyosságára va-
ztatást javasolta, am-
és rendelt. A vádló-
élet és a letartóztatá-
zéssel éltek.
egjobban bevezetett,
nyújtására gépirónó-
a masszív
YAL
gépek.
iselete
manika
a, Targul-Mures
ta, hiába dicsérik,
dicsérni a Das Jád-
ló magazint. Előf-
félévre 260 lej. Ro-
Kelet könyvosztály

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bansági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség: Hátszegi Ernő Str. 11 Junie 12
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A Zsidó Nemzeti Szövetség kolozsvári csoportja készült Szokolov fogadtatására. Az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportja f. évi november 19-én, kedden este 8 órakor a Szövetség helyiségében választmányi ülést tart, melyre a tagok ezuton hivatalnak meg. Az ülés tárgya a konferenciái választási bizottság megalakítása, valamint Nachum Szokolov fogadásának és az erdélyi zsidó konferenciának előkészületei. A VEZETŐSÉG.

Dr. Bernhard Kahn Lettlandba és Litvániába utazott. Berlinből jelentik: Dr. Bernhard Kahn, a Joint Distribution Comitée európai igazgatója és a Reconstruction Foundation vezetője Noel Aranovici, a Foundation titkára kísérelében Lettlandba és Litvániába utazott, hogy ellenőrizze ebben a két országban létesített Joint intézmények működését.

Simon Anna. Kötelességtudó felemelkedett közkatonája volt a marosvásárhelyi cionista tábornak. Csendes, szorgalmas, tehetséges kis Aviva lány, akit mindenki szeretett, akit mindenki tisztelt és nagyrabecsült. Simon Anna frissen hantolt sírját szomorúan, lehorgasztott fővel állják körül bajtársai, akik megtanulták tisztelni benne az igazi jó barátot, lelkesedését törhetetlen energiáját. Simon Anna kis cionista bajtársunk halott... Halálát megrendült szívvel gyászolják ismerősei, elvtársai. A marosvásárhelyi cionista egyesületek összesége vasárnap egy gyász közgyűlés keretében vett búcsút fiatalon elhunyt testvérétől.

Szászországban be akarják vezetni a rituális vágatási tilalmat. Drezdából jelentik: A német nemzeti néppárt és a szász néppárt közösen törvényjavaslatot terjesztettek be, amely a következőképpen hangzik: „A szász Landtag hívja föl a kormányt, hogy a legsürgősebben törvényes rendelkezéseket bocsásson ki és ezek értelmében: szarvasmarhákat, juhokat, kecskéket és egyéb kérődzőket, lovakat, szamarakat, öszvéreket, disznókat és kutyákat, amelyeket leölnek, vérük vétele előtt el kell kábitani. 2. Törvényes rendelkezésekkel biztosítani kell, hogy mindenütt, ahol erre lehetőség nyílik, a kábitást mechanikusan ható eszközökkel kell megejteni, amelyek alkalmasak arra, hogy elkábitásuk az állatot, vagy annak azonnali halálát idézzék elő.

Eljegyzés. Miss Spielmann Minnie Newyork és Landau Emil, Halmeu jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Vérszegények sápadtak étvágytalanok

legyengültek és állandó fejfájásban szenvedők ne használjanak mást, min a

Dr. Földes-féle Ferrol Vastáplikört

mely elősegíti a vörösvérsejtek képződését kitűnő étvágyat idéz elő, a test megerősödik és helyben gyarapodik. A legjobb erősítő és hizalószer. A vérszegény, sápadt, gyermekeket meghízalja. Vérszegény nőknél a havi tisztulást elősegíti s a göresős fájdalmakat szünteti. Kiváló orvosi szakteltek javasolják. egy fél literes üveg ára 110 lej. Megrendelhető egy levelezéslapon. Postán utánvétellel szállítja kizárólag dr. FÖLDES gyógyszerészre és vegyészeti laboratóriumára A R A D, Strada Eminescu 21, Egy kura 6 üveg szükséges. Hat üveg relesnél postai díjat nem számítunk fel. Hamisítványoktól óvakodjunk.

Váratlanul meghalt Kunfi Zsigmond

Bécs, nov. 18. A magyar és az osztrák sőt az egész európai szocialista munkásmozgalomnak halottja van. Tegnap Bécsben váratlanul elhunyt Kunfi Zsigmond, a budapesti „Népszava” volt főmunkatársa, az októberi forradalom volt közoktatásügyi minisztere és a gyászos emlékeztető magyar proletárdiktatura volt közoktatásügyi népbiztosa.

Kunfi Zsigmond zsidó szülők gyermeke volt, de később, szocialista volta dacára, református hitre tért át. Kunfi tanári pályára készült s a szabadkai állami főgimnáziumban tanított néhány éven keresztül, amíg elvei miatt összeütközésbe nem jutott felsőbb hatóságával Lékószónt tehát tanári állásáról és ezután teljesen a szocialista mozgalomnak szentelte kivételesen nagy energiáját és tehetségét. Ragyogó tollu publicista volt, aki a szocialista doktrínát szinte költői ihletettséggel propagálta; kitűnő szónok,

akinek minden szava gyújtott és lelkesített. Benső barátság fűzte gróf Károlyi Mihályhoz s amikor a magyar forradalom diadalmaskodott: ő került a közoktatásügyi miniszteri székbe.

A kommün bukása után Bécsbe került, ahol az „Arbeiter Zeitung” egyik főmunkatársa lett s a második internacionálé, valamint a bécsi két és feles internacionálé tanácskozásain mindig kiemelkedett szempontjainak eredetiségével és nagy teoretikus felkészültségével. Az osztrák szociáldemokrata mozgalomban is rövidesen nagy tekintélyre tett szert. Halála nagy veszteséget jelent a nemzetközi munkásmozgalomnak, amely Kautskyn, Fritz Adleren, Otto Baueren kívül egyik legkimagaslóbb vezérének és teoretikusának tisztelte benne. Hogy mi okozta váratlan halálát, arról a rövidszavu táviratok egyelőre nem számolnak be.

Egy konstantinápolyi görög diák rejtélyes tragédiája

Átvágott erekkel haldokolva találták egy bucaresti utcán a szüleitől megszökött diákat

Bucuresti-Bukarest, november 18. Ma reggel a Calea Grivitei levő Traian szálloda előtt haldokolva találtak egy fiatalembert, akinek kezében az erek fel voltak vágva és irtózatosan vérezett. A fiatalembert nyomban beszállították a kórházba, ahol kiderült, hogy Hilme Varacanak hívják és egy Konstantinápolyban lakó görög diák. A fiatalember néhány nappal előbb megszökött szüleitől, akik a bucaresti török követség útján már kerestették is fiukat. A fiatal-

ember két nappal ezelőtt szállott meg a Traian szállodában. Ma reggel ismeretlen okok miatt a szobájában átvágta ereit, de még annyi ereje volt, hogy a lépcsőkon levászorgott az utcára. Itt találták meg a járőrelők. A titokzatos öngyilkosság ügyében megindult a nyomozás, amely eddig még semmi eredményre nem vezetett, mert a fiatalembert mindeddig nem lehetett kihallgatni. Állapota teljesen reménytelen.

Leningrádban öt zsidó templomot foglaltak le. Moszkvából jelentik: A hatóságok Leningrádban öt zsinagógát, közöttük a városnak nagyságra második templomát, az „Ivrit” lefoglalták munkásklub céljaira. Leningrád százezer zsidó számára csak a nagy Kórus-templom maradt meg. A zsidó kommunista-szekció ennek a lefoglalása érdekében is kampányt indított, azonban kevés eredménnyel, mert a zsidók annyi befolyással rendelkeznek a kormánynál, hogy a reakció intrikáit mindig ki tudják védeni.

Román, angol, francia, német, magyar olasz, csehszlovák, szerb, horvát stb. fordítások (levelek, kérvények, periratok, tudományos, irodalmi, műszaki dolgozatok, filmek stb.) másolások, sokszorosítások Dr. Mandel fordító irodájában, Cluj, Str. Memorandului No. 9.

Karneváll felvonulást rendeztek Berlinben a Sklarek-cég székháza előtt. Berlinből jelentik: Vasárnap éjjel kommunisták nagy karneváli felvonulást rendeztek a Sklarek-testvérek székháza előtt. A jelmezekbe öltözött menet élén medvebőrben haladt egy kommunista, jelképezve Berlin város címerében a medvét. Egy cilindres ur pedig, aki az orránál fogva vezette a medvét, jelképezte Bosch főpolgármestert, amint Berlin városát az orránál fogva vezeti. A rendőrség mindkettőt letartóztatta.

Újabb vasúti szerencsétlenség Németországban. Berlinből jelentik: A vesztfáliai Werne közelében egy lokomotív beleszaladt a személyvonatba, melynek mozgonyája és hat kocsija kisiklott és súlyosan megrongálódott. Az utasok közül tizenegyen sebesültek meg súlyosan az ablakok üveg-szilánkjaitól. A pályán a közlekedést félnapon át átszállással kellett lebonyolítani.

Kéjgyilkosság a dessauai országúton. A Dessau melletti Jenbach községben Bartsch kereskedő negyvennégy éves feleségét az országúton megtámadta egy csavargó és erkölcsstelen merényletet követett el ellene, azután meggyilkolta. A szerencsétlen asszony holttestét a bestiális gyilkos valósággal feldarabolta. A tettest keresik.

Európában tízenyolcmillióval több a nő, mint a férfi. Berlinből jelentik: Egy hiteles statisztikai megállapítás szerint tízenyolcmillió „fölsleges” nő él ma Európában. Ezt pontosabban úgy kell érteni, hogy tízenyolcmillióval több nő él ma az európai államokban, mint férfi. Németországban két és félmillióval több a nők száma, mint a férfiaké. Franciaországban és Angliában ugyancsak több mint kétfélmillió a nő-többség. A statisztika élén Oroszország vezet. Itt négy millióval több a nő, mint a férfi. Az egyes európai államokban átlag tízszeres a nő-többség. Ez a jelenség növeleml fogja azoknak a nőknek a számát, akik előzőnk majd azokat a pályákat, amelyek eddig csak férfiak számára voltak hozzáférhetőek.

Segítsünk egzisztenciához egy öreg, becsületben megöszült, nyomorgó zsidó embert. A zsidó sorstragédiák egyik legmeghatóbb figurája az az öreg ur, aki a napokban benjárt szerkesztőségünkben s aki valaha a zsidótársadalom egyik jótékony és tiszteletré méltó tagja volt. Valaha a vagyonos emberek közé számított s még nemrégiben is tisztes állást töltött be. Néhány évvel ezelőtt minden pénzét az antiszemita tüntetők rabolták el, kidobták a vonatból és véresre verték. Azóta betegeskedik és ami a legszomorubb: nem tud egzisztenciához jutni. Öreg napjaira bizonytalanná lett mindennapi kenyere és éjszakai pihenője. Munkaereje és intelligenciája azonban érintetlen. Éppen ezért a megértő zsidótársadalom szívéhez fordulunk ezzel a kéréssel, hogy vagy álláshoz juttassák (utazói, ügynöki, etc.) vagy pedig adományokkal tegyék lehetővé, hogy a szegény öreg ur egzisztenciája biztosítható legyen. Minden állásajánlat, vagy pénzületi adomány „Zsidó-sorstragédia” jellege alatt az Uj Kelet kiadó-hivatalához juttandó el.

Amnesztia helyett börtön. A nagy kolozsvári munkásker alkalomával Radó Ica és Abraham Piroksa marosvásárhelyi varráló-nyokat in contumaciam öt-öt évi börtönbüntetésre ítélték. Radó Ica és Abraham Piroksa az ítélet kihirdetése után sem jelentkeztek az illetékes hatóságok előtt, hogy kiszabott büntetésüket kitöltsék. A két munkáslány, akikre Romániában öt évi börtön várt, külföldre távozott és ott kerestek ideiglenesen boldogu-

lást. Közben megjelent az amnesztia-rendelet s a két elítélt munkáslány ennek alapján visszatért az országba és ügyvédjük útján kérték, hogy amnesztialtatásukat hivatalosan is ismerjék el. A kolozsvári törvényszéken azonban elrendelték letartóztatásukat és máig sem engedték őket szabadon. A kolozsvári ügyészség határozata ellen mindkét vádlott felebbezett és felhívták az illetékes hatóságok figyelmét arra, hogy ugyanazon paragrafusok alapján ítéltettek el, mint a többi vádlottak és azok után, hogy azok egy hat heti éhség-sztrájk után elismertették a hatóságokkal is az amnesztialtatásra való jogosultságukat, nincs jogi alapja az ő további fogvatartásuknak sem. A beadványnak nem volt meg a várt hatása, és így négy nappal ezelőtt mind a ketten éhség-sztrájkba léptek. Dr. Muica ügyvéd újabb beadvánnyal fordult az ügyészséghez szabadonbocsátásuk érdekében.

Az olasz kultuszminiszter Budapestre utazott. Budapestről jelentik: Amint Rómából jelentik Balbino Gugliano olasz kultuszminiszter tegnap az olasz fővárosból Budapestre utazott. A pályaudvaron Hóry András magyar követ üdvözölte őt magyarországi útja alkalmából. Balbino Gugliano ma érkezik Budapestre.

Egy kereskedelmi utasszállító repülőgép Marseille közelében a tengerbe zuhant. Párisból jelentik: Marseille közelében, a Tomicia fok mellett egy kereskedelmi utasszállító repülőgép motorhiba miatt kényszerleszállást végzett a tengeren, majd segélykérő jeleket adott le. A helyszínre kiküldött segélyhajók csak a gép roncsait találták meg. A segítség épen kellő időben érkezett meg, mert a roncsok, melybe az utasok félig a vízben alámerülten kapaszkodtak, már süllyedőben voltak. Sikertelen kimenteni a pilótát, a táviróitzetet és a gép egy utasát. Két utóbbi könnyebb sebesülést szenvedett a kényszerleszállásnál. A mentés után röviddel a gép kettévált s csak egyik szárnya maradt a tenger felszínén, míg a többi rész alámerült a tenger mélyébe.

Hűvös idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognózisa szerint csapadékos, hűvös időjárás várható. A hőmérséklet Budapesten ma délbén 3 fok Celsius volt.

Ferdinánd, volt bolgár cár nem járt Budapestben. Kóburgból jelentik: A volt bolgár király udvari marsallja kommuniké küldött a berlini lapoknak, melyben közli, hogy teljesen valótlán a budapesti Magyar Hirlapnak az a hire, hogy Ferdinánd azért utazott volna Budapestre, hogy Fülöp herceg és rokonai között közvetítsen. A volt király nem hagyta el Kóburgot, irásban sem szándékozik a perben álló hercegek perével foglalkozni s még kevésbé utazott Budapestre.

Nagyon fontos!

HOTEL CARPATI

Bucuresti, Piata Amzel

Renoválva, minden komforttal, központi fűtéssel felszerelve. Szobák jutányos áron kaphatók. Villamos megálló bármely irányból megközelíthető. Utazók kedvezményben részesülnek.

Olcsó Berlitz

Berlitz, Illustr. edit. for children geb. LEI 120
— First book..... " "
— Second book..... " "
— Illustrée pour les enfants " "
— Premier livre..... " "
— Deuxieme livre..... " "
— Illustr. für Kinder... " "
— Deutsches Buch I, Teil " "
— " " II, " " "
Utánvétellel, vagy előfizetve franco LEPAGE Cluj.

Hajfestés

„KOMOL” párisi hajfestőszert 18 természetes színárnyalatban létezik. Ezzel öszülő haját 15 perc alatt a legnagyobb biztonsággal az eredeti színére festheti vissza. Kérje a „Komol”-t az Ön todrásznál. Vezérképvislet: Oradea, Str. Delavrancea 28. I., ahonnan díjtalan prospektust kaphat.

Ötszáz

Berlin, no rodalmi Bar Berlinbe érke szerverzetéről ujságíróknak — A nemz ke az első öt semleges ba gyobb jelen kifejezetten Amerikára é tászkört. Ami a ban alapszabályo vényhez illes svájci franko német, angó amerikai jeg zeközi jóvá denben elkés bank voltaké hogy elő kell bankok egyi teremtenie a lele-öségeit. zeközi fizeté

Krupp csö tik: Az Uj Ke határozta, hogy szítésre nagy Kruppnak ez a nesmann és a százezer tonna tól azzal a kikő ipar e kiváló r csövek gyártásá sége most hivat ből kiderül, hog ékkel nehezen teszi, hogy Kr gyárát csövek g

Nemzetk szövetség ala angol nyersbőri zésére nemzetkö sület van alakul ségesíteni az ell bőkerekedelem landia, Belgium a szövetséghez, az évben létre f kontinens és Am országát,

Nem akarja lin északsark Minthogy a Zepi tositásáról szóló zajlottak le, egy abból a célból, ut kockázatát. A liure vonatkozik, az utat megteszi fagyás esetére é biztosítási tételt sitása.

Leszállítottá lábat. Varsói je nemzeti bank ig ben elhatározta, kamatlatát 9 sz lékra szállítja le rint az angol ne rakozás ellenére szállította le a

ORIG

Tisztelettel értesít gyár technikai és

ORIG

mal tudjuk ellá

Bürg

Megjegyzés. gyárunknak egye utánzatoktól meg ORIGINAL-COLO Ramon kívül Gy

Gyermekeknek kipállásnál HÖFER 1.

Közgazdaság

Ötszázmillió svájci frank alaptőkéje lesz a nemzetközi jövátételi banknak

Berlin, nov. 18. — Schacht, a Birodalmi Bank elnöke Baden-Badenből Berlinbe érkezett és a nemzetközi bank szervezetről a következőket mondta az újságíróknak:

— A nemzetközi jövátételi bank elnöke az első öt évben vagy amerikai, vagy semleges bankár lesz. A bank legnagyobb jelentősége az, hogy nem lesz kifejezetten európai intézmény, hanem Amerikára és Japánra is kiterjeszti hatáskörét.

Ami a bank jogi szerkezetét illeti, az alapszabályok a svájci kereskedelmi törvényhez illeszkednek. Az ötszázmillió svájci frankos alaptőke 56 százalékát a német, angol, francia, japán, olasz és amerikai jegybankok veszik át. A nemzetközi jövátételi banknak Baden-Badenben elköszülték a statutumait. Az új bank voltaképpen céljait az jelölik meg, hogy elő kell mozdítani a központi jegybankok együttműködését és meg kell teremtenie a nemzetközi banküzlet új leteleződését. A nemzetközi banknak nemzetközi fizetésekkel kapcsolatos üzletek-

ben mint kezesnek kell szerepelnie. Végül a banknak az a kötelessége, hogy teljesítse azokat a feladatokat, amelyeket a Young jövátételi tervezet hárt reá. A szabályzat a bank alaptőkéjét ötszázmillió svájci frankban állapítja meg.

Az alaptőke 56 százalékát Belgium, Anglia, Franciaország és Németország jegybankjai, továbbá a japán jegybank, egy meg nem nevezett magánbank, azon felül még egy meg nem nevezett bankcég jegyezte egyenlő részletekben. A hátralevő 44 százalékot a többi jegybanknak fogják jegyezni felajánlani. Egyelőre a részvények névértékének csak 25 százalékát fizetik be készpénzben. A nemzetközi jövátételi banknak még arra kell ügyelnie, hogy üzletei összhangban maradjanak a bankban érdekelt egyes jegybankok üzleti politikájával. Eppen ezért a banknak az a kötelessége, hogy minden üzlet megkötése előtt, amely valamely jegybank érdekeit érinthetné, alkalmat adjon az illető jegybanknak vétőjoga érvényesítésére.

Krupp csöveket gyárt. Berlinből jelentik: Az Új Kelet is közölte, hogy Krupp elhatározta, hogy az esszeni gyárban a csökesztésre nagy súlyt fog helyezni. Amikor Kruppnak ez a terve nyilvánvalóvá lett, Mannesmann és a Stahlverband elhatározta, hogy szívesen volna nyersacélt fog vásárolni Krupptól azzal a kikötéssel, hogy a német nehéipar e kiváló reprezentánsa el fog állani a csövek gyártásától. A Krupp-villalat vezetője most hivatalos közlést adott ki, amelyből kiderül, hogy a tárgyalások Mannesmannnal nehezen jutnak előre, ami valószínűvé teszi, hogy Krupp mégis át fogja alakítani gyárát csövek gyártására.

Nemzetközi nyersbörkereskedelmi szövetség alakult. Berlinből jelentik: Az angol nyersbörzsművelet szövetség kezdeményezésére nemzetközi nyersbörkereskedelmi egyesület van alakulóban. Az egyesület célja egysegiesíteni az ellenőrzést a tengerentúli nyersbörkereskedelemben. Eddig Németország, Hollandia, Belgium és Franciaország csatlakoztak a szövetséghez, amely valószínűleg még ebben az évben létre fog jönni és fel fogja ölelni a kontinens és Amerika minden állattenyésztő országát.

Nem akarják bebiztosítani a Zeppelin északsarki útját. Berlinből jelentik: Minthogy a Zeppelin északsarki útjának biztosításáról szóló tárgyalások eredménytelenül zajlottak le, egy amerikai konzorcium alakult abból a célból, hogy átvállalja az északsarki utat kockázatát. A biztosítás nemcsak a Zeppelinek vonatkozik, hanem főleg azokra, akik az utat megteszik. Biztosítják őket halálesetre, károsításra és sérülésre is. Külön biztosítási tételt képez a műszerek biztosítása.

Leszállították a lengyel bankamatyát. Varsói jelentés szerint a lengyel nemzeti bank igazgatósága tegnapi ülésén elhatározta, hogy a hivatalos bankamatyát 9 százalékról 8 és fél százalékra szállítja le. — Londoni jelentés szerint az angol nemzeti bank minden várakozás ellenére tegnapi ülésében nem szállította le a bankamatyát.

Aláírták a nemzetközi bank felállítására vonatkozó szerződéseket. Baden-Badenből jelentik: A nemzetközi bank szervező bizottsága tegnap este 7 órakor befejezte munkáját. A bank megszervezésére irányuló szerződéseket és iratokat aláírták. Az aláírásnál egyik delegátus sem jelentett be fentartást, úgyhogy az aláírók a szerződéseket egyhangúan elfogadták. Csúpan a belga delegátus aláírása hiányzik, mivel az még nem kapta meg kormányától a felhatalmazást. A munkálatok befejezése meglepő gyorsan bekövetkezett. Taylor amerikai delegátus és Liechtenstein főtitkár tegnap Baselen voltak, ahol megtekintették azt az épületet, melyben a nemzetközi bank székelni fog.

Az amerikaiak visszatartják a búzát és a gyapotot. Newyorkból jelentik: A Federal Farm Board elnöke, Legge, nyilatkozatot adott ki, amely szerint kijelenti, hogy megfontolatlanság volna a mai árak mellett búzát, vagy gyapotot eladni. Kijelentette továbbá, hogy nincs semmi valószínűsége annak, hogy az árak tartósan a mai nívón maradjanak, miután a nagy áresés tisztán spekulációs okokra vezethető vissza.

Rossz exportkialítások Ausztriában. Bécsből jelentik: Az utóbbi időben az osztrák export körül jelentékeny visszafelé fordulás mutatkozik. Különösen luxuscikkekben mutatkozik ez a visszaesés olyan árukban, amelyet elsősorban Németországba, Angliába, Amerikába vagy az utódállamokba visznek ki. Különösen a textilfeldolgozó üzemek és a bogyarak panaszolnak a termelés csökkenése miatt. Azonban a fémfeldolgozó gyárak is jelentik, hogy az export csökken. Ezt a jelenséget főleg a lakosság vásárlóképességének gyöngülésével magyarázzák, a jelentékeny tőzsdéi veszteségek ugyanis a lakosok jövedelmét nagyon aláássák. A külföldön is rendkívül nagyok a raktáron fekvő áruk, a termelést tehát meg kell szorítani. Ez sokban hozzájárul ehhez, hogy Ausztriában a munkanélküliség emelkedik. A közeli jövőben aligha van mód arra, hogy

ezen a téren változások állanak be, kivéve, ha az olcsó kamatláb következtében a válgazdaság ujja fog éledni.

A részletfizetéses fizetek korlátozása Németországban. Berlini jelentés szerint erőteljes mozgalom indult Németországban a kereskedelmi és iparkamarák részéről a részletfizetéses fizetek ellen. A németországi kereskedelmi és iparkamarák véleménye szerint a részletfizetek veszedelmesebbek a közgazdasági életre, mert látványosan kedvezményesek és így a közönséget oly szükségtelen felüli bevásárlásokra csábítja, melyek a vevők fizetőképességét meghaladják. — Ebből a váltó és kereskedelmi perek nagy tömege támad. A kereskedelmi és iparkamarák szükségesnek tartják, hogy törvényt alkossanak, amely a gyorsan használódó, a divat részletfizetéses fizetek s végül a fényűzési tárgyak részletfizetésre való árusítását teljesen megtiltja.

Nívós sportot nyújtott az Universitatea — KMSC derby a Haggibbor és KAC megosztottak a pontokon

Cluj Kolozsvár, november 18. A vasárnapi derby-nap is lezajlott és örömmel álapítjuk meg, hogy a főmérkőzés jó sportot, a küzdőcsapatoknak elsőrangú teljesítményét produkálta. Ha ez nem is jelezi meg azt, hogy a kolozsvári futballsport nívója ma már visszaemelkedett arra a fokra, amelyet évekel ezelőtt a külföldi csapatok is megtanultak tisztán, kétségtelen azonban, hogy fejlődés konstataható és a kolozsvári futballsport jó uton látszik haladni. Külön kívánjuk leszögezni azt a tényt, hogy a vasárnapi mérkőzések teljesen fair játékok mutatnak, — már néhány hete van ezt alkalmunk jelölni konstataálni, — amiért dicséret jár a vezetőknek, bírónak és játékosoknak is.

A derbyt egyébként az Universitatea nyerte meg nehéz küzdelem után ellenfelelél jobb csatársorral, de a játék lefolyása után nem lett volna meglepetés egy fordított eredmény sem. Az U-nak a csatársora, a munkások csapatának hátsó formációi a legjobbak és kiemelkedő kiváló sportélvezetet nyújtott. Külön ki akarjuk itt emelni Krieshoffert játékát, aki Kolozsvárt hosszú évek óta nem látott háttérjeljesítményt nyújtott.

A derby-mecset megelőző KAC-Haggibbor mérkőzés gól nélkül, eldöntetlenül végződött. E egyik csapat sem érdemelte meg a győzelmet, sőt még az egy pontot sem, mert csatársoraik tehetetlensége és gólképtelensége inkább büntetendő, mint jutalmazandó volna. A Haggibbor volt a jobb, több gólhelyzete is volt, tehát többet is rontott el.

Nem hagyhatjuk ki itt említés nélkül a Haggibbor több játékosának fegyelmezetlen viselkedését, ami a mérkőzéstől való indokolatlan távolmaradásban nyilvánult meg. A Haggibbor futballszakosztályának lelkes vezetője bizonyára a legteljesebb eregiával fogja elfojtani azokat a káros tüneményeket, amelyek néhány fegyelmezetlen és a klub erkölcsi értései iránt ugylátszik teljesen közömbös játékosnál megnyilvánulni látszanak. A kolozsvári zsidóság követelése az, hogy a Haggibborban mindig jelkes, fegyelmezett katonák küzdjenek tiszta amatőrszellemben.

A bajnoki lista élén még mindig a KMSC áll, de a legközelebbi veszített pontja az Universitaténak van. Az első helyet végelegesen a jövő vasárnapi Haggibbor-Universitatea mérkőzés dönti el, amely egyúttal tisztázni fogja az őszi helyezések sorrendjét is.

A belföld egyéb mérkőzései közül örömmel regisztráljuk az aradi Hakoah első őszi győzelmét, már nem is meglepetésként hat a Banatul újabb veresége, — a temesvári csapat pénzára ugy látszik kiürült, — a játékosától hosszú ideig megfosztott BMTE újabb szereplése és a bukaresti Makkabi eldöntetlenje a bajnokságban vezető Juventusszal szemben. Kellemetlen meglepetés a Románia marosvásárhelyi veresége, amely nem folyt le botránymentesen és amely a vásárhelyi Mures kiváló játékerőjének kétségtelen újabb bizonyítéka.

A külföldi sporteseményei közül Ujpest prágai szereplése a legkiemelkedőbb. A magyar csapat győzelemmel is felérő eldöntetlenly vívott ki a Slaviával szemben és így mit sem adva le Budapesten szer-

zett gólelőnyéből, megnyerte a Közép-európai Kupát, amelyhez a Sparta, Rapid és Slavia legyőzésén át vezetett az út. Ujpest győzelmi öröme még fokozza, hogy a magyar profibajnokságban riválisa a Ferencváros elcsúszott a szegedi banánbójón és 3:0 arányban súlyos vereséget szenvedett az otthonában mindig veszélyes Bástyától.

A nap eredményei egyébként a következők:

Kolozsvár. Universitatea—KMSC 1:0 [0:0]. Haggibbor—KAC 0:0. Marosvásárhely. Mures—Románia 3:2 [3:2]. Torda. TMSK—Sticla 6:1 [3:1]. Dés. CFR—TSC 5:1 [2:1]. Nagyszombat. Soimi—Medgyesi TV 2:0 [2:0]. Arad. AMTE—ATE 1:0 [1:0]. Hakoah—Tricolor 3:1 [1:1]. Olimpia—Banatul (Kisszentmiklós) 6:2 [4:1]. Victoria—CFR Simeria 2:2 [2:1]. Brassó. BMTE—IAR 2:2 [1:0]. Olimpia—Brasovia 3:0 [2:0]. Temesvár. TAC—UDR 1:0 [0:0]. Politehnica—Banatul 1:0 [0:0]. A többi mérkőzés eső miatt elmaradt. Bukarest. Makkabi—Inventus 1:1 [1:1]. V-nus—Olimpia 1:0 [0:0].

Külföldi eredmények. Prága. Ujpest—Slavia 2:2 [0:1]. Budapest. Hungaria—Budai 3:3 [3:1]. Nemzeti—Somogy 1:0 [1:0]. Turul—VAC 1:1. Mogyorósi—Mercur 4:3. Szeged. Bástya—Ferencváros 3:0 [1:0]. Debrecen. Kispeszt—Bocskay 1:0 [1:0]. Miskolc. III. ker.—Attila 2:0 [0:0]. Szombathely. Sabaria—Kossuth 9:1. Kanizsa. Zala Kanizsa—BAK 1:0 [1:0]. Bécs. Sparta (Prága)—Rapid 5:3 [5:1]. Austria—Hertha 6:2 [3:1]. Admira—Sportklub 6:2 [1:0]. Vienna. Nicholson 2:0. Pozsony. Sportklub Bratislava—Wacker (Wien) 2:1 [2:0]. Buenos Aires Argentina—Uruguay 2:0. A győztes megnyerte a délamerikai államok kupáját.

Apróhirdetések

BELFÖLDI gesztenyét mm.-ként 1600, tavalyi jó aszalt szívtáv 2500, belföldi héjasogyorót 1800 lejért szállít utánvéttel Rooz, Teuti de sus, Baia mare. 2574

ISKOLÁZOTT tenor hangú előadóművész, kitikári teendőkét is elvégezni, szerény igényekkel neolog hitközségnél azonnali belépésre állást keres. Szíves megkereséseket „Érettségizett” jellegre a kiadó továbbítja. 2617

TELJES ELLÁTÁST kaphat egy, esetleg két tanulóleány vagy fiú intelligens zsidó családnál. 2617

Idegessége elmúlik, jól fog aludni
kellemes üdítő érzés fogja el, ha este vagy reggel

„URANIL” fenyőfürdőt használ
1 doboz 10 kapszulát 10 fűrdőre való fenylökivonatot tartalmaz és az ára Lei 120 tehát egy kellemes testet, lelket felüdítő fűrdő csak 12 leibe kerül. Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszertüzletben. — Csak „URANIL” fenyőfürdőt tessék kérni és elfogadni.
Romániai főraktár:

Dr. Biró gyógytár, Cluj

Vegyen butort
a Kolozsvári Butorkészítő Iparosok Szövetkezete

Cluj, Str. Iuliu Maniu (v. Szentegyház-utca) 5. szám. Állandó butorkiállítás ebédlő-, háló-, szalon- és konyhaberendezésekből. Bőrgarnitúrák 22.000 leitől. Kedvező részletfizetési feltételek. Készpénzvásárlásnál 20% árengedmény.

ORIGINAL-COLONIAL-RUM
Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy átvettük a bukaresti dr. A. Urbeanu-féle kémiai gyár technikai és kereskedelmi vezetését és abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy a t. közönséget

ORIGINALIS-COLONIAL-RUM
mal tudjuk ellátni, amit ez a gyár különleges koncesszió alapján valódi jávai cukornád-mélas-éből termel.

Bürger Albert Rt. Targu-Mures Marosvásárhely
Megjegyzés. Tekintettel arra, hogy ezen Originalis-Colonialis-Rum gyártására ezidő-ig még egyedül van koncessziója, kérjük a t. közönséget, hogy magát hangzatos nevű utánpótlástól megvédeni ne hagyja, hanem kérje mindenütt az eredeti érjesztés után nyert ORIGINALIS-COLONIAL-RUM-ot mely árban és minőségben minden versenyen felül áll. Rámon kívül gyártunk: aetherikus olajokat, gyümölcszörpöket, méregmentes festéket. Gyógyszerkémiai oszály üzembelhelyezése folyamatban van. Prospektussal és árjeggyékkel készséggel szolgálunk.

CARPATI
Amzel

LEI
120

stés
festőszer 18 ter-
létezik. Ezzel
a legnagyobb biz-
érestheti vissza.
Ön todrászánál.
Str. Delay-
díjtan pros-
phat.

